XXVI. smotra učeničkih zadruga Republike Hrvatske

Autorice rada:

Viktorija Lukaček, 5.b

Marta Pavlović, 8.b

Mentorice:

Mirjana Jambriško, dipl. inf.

Marija Županić, prof.

Vinički kamen

Osnovna škola Vinica

Učenička zadruga „Vrčeki“

Vinica, 2014.

S A D R Ž A J

1. UVOD 2
2. OBRAZLOŽENJE TEME 3
3. MATERIJALI I METODE 5
4. REZULTATI 7
5. RASPRAVA 13
6. ZAKLJUČAK 18
7. SAŽETAK 18
8. POPIS LITERATURE 19
9. ŽIVOTOPIS 20
10. ZAHVALA 21
11. PRILOZI 22

1. UVOD

Učenička zadruga „Vrčeki“ Osnovne škole Vinica već osam godina djeluje pod motom „Mi smo čuvari narodne baštine“. Jedan od ciljeva zadruge i svih njezinih sekcija je čuvanje i njegovanje zavičajne baštine te prezentacija bogatstva viničke baštine učenicima i djelatnicima škole kao i lokalnoj zajednici. Dio zavičajne baštine viničkog kraja je i vinički kamen.

Vinički kamen, poznat pod komercijalnim nazivom vinicit, pretežno je žućkaste boje, porozan i male volumenske težine. Lako je obradiv pa je od davnine privlačio graditelje. Vinicit se vadi, tj. eksploatira u kamenolomu Marčan na području Općine Vinica i to na jugozapadnom obronku brda Kočevec. Zbog svojih graditeljskih osobina vađen je i korišten kao pouzdan materijal kroz povijest. O tome svjedoče i materijalni ostaci iz rimskog doba koji nas upućuje da su kamen na tom području vadili i obrađivali i Rimljani. Kao graditeljski materijal koristio se u viničkom kraju i tijekom srednjeg vijeka. U izvorima je zabilježena 1370. godina kao vrijeme ozbiljnije i organiziranije eksploatacije kamena. Kamen se vadio i kroz naredna stoljeća, a svjedok tome je i čuveni „stup sramote“ iz 1643. godine koji je u cijelosti izrađen iz vinicita. U potpunosti je očuvan, iako je kroz čitavo razdoblje neprestano bio izložen svim atmosferskim utjecajima. Brojni arhitektonski elementi dvoraca, palača i crkvi s našeg područja i šire izrađeni su od viničkog kamena. Koristio se i u gradnji nekih dijelova palača, crkvi i dvoraca u Beču, Zagrebu, Koprivnici i drugim mjestima. Danas znatne količine vinicita odlaze u Njemačku, Austriju, Sloveniju i Mađarsku za saniranje starih povijesnih građevina. Zbog svojih svojstava, privlačan je i suvremenim umjetnicima. Naša kamenoklesarska sekcija, osnovana 2012. godine, odlučila je upoznati taj vrijedan materijal te izraditi replike spomenika iz viničke prošlosti, ali i druge motive u vinicitu. Pritom su im potrebna saznanja pružili članovi povijesne sekcije koji su istražili vinički kamen te članovi informatičke sekcije koji su obradili istražene podatke i informacije.

2. OBRAZLOŽENJE TEME

Vinička općina proteže se na geografski malenom prostoru, ali po broju svjetovnih i crkvenih spomenika zauzima istaknuto mjesto u varaždinskoj regiji pa i šire. Većina tih spomenika i brojnih stambenih objekata je djelomično ili potpuno građena od kamena vinicita. O nekadašnjoj intenzivnoj eksploataciji, po sastavu organogenog vapnenog pješčenjaka, svjedoče ostaci starih kamenoloma nedaleko od samog općinskog središta Vinice.

Slika 1. Ostaci kamenoloma u Marčanu

Kamen vinicit piljen u ploče izvanredan je materijal za oblaganje vertikalnih vanjskih površina. Zbog velike poroznosti, ploče su lagane i dobar su izolator, a boja daje dekorativnost. Ovaj kamen ima i veliku primjenu kod restauratorskih radova. Zbog lake obrade cijenjen je u umjetnosti, posebice kiparstvu i klesarstvu.

Slika 2. Medaljon s pročelja jedne od varaždinskih palača

Kamen se dobiva rezanjem u blokovima. U našem kraju od njega su gradili kuće i gospodarske zgrade. Od njega su se izrađivali elementi za uređenje crkvi, samostana i ostalih sakralnih objekata te restauriranje spomenika kulture, ali koristio se i za izradu svih ostalih vrsta kamenih opločja. Sve navedene osobine vinicita potakle su dio učenika naše škole, tj. zadruge, da se okušaju u klesarstvu. Motiva i ideja za kiparska i kamenoklesarska djela nije nedostajalo. Zadaća povijesne i informatičke sekcije bila je saznati što više o vinicitu i graditeljskoj baštini vezanoj uz vinicit u zavičaju pa i šire. Ta saznanja veliki su izvor ideja našim klesarima za njihova djela. Ovo istraživanje potiče ih da izradom replika povijesnih znamenitosti čuvaju ovaj dio zavičajne baštine.

3. MATERIJALI I METODE

U provedbi istraživanja koristili smo slijedeće materijale:

- školski digitalni fotoaparat
- školsku digitalnu kameru
- papir i olovku
- dostupnu literaturu s temom narodne nošnje.

Školskim digitalnim fotoaparatom smo bilježili sve naše izlaske na teren te fotografirali objekte i spomenike iz vinicita. Intervjue i razgovore bilježili smo školskom digitalnom kamerom te smo izradili audio – vizualne zapise koje smo koristili kod analize rezultata. Za zapisivanje bilježaka prilikom razgovora sa starijim mještanima koristili smo papir i olovku. Svoje istraživanje potkrijepili smo i proučavanjem sadržaja iz dostupne literature na tu temu.

Prikupljanje i analizu potrebnih podataka te izradu rezultata istraživanja proveli smo slijedećim metodama:

- razgovor – intervju s umjetnicima i kamenoklesarima
- izvanučionička - terenska nastava (posjet kamenolomu Marčan, obilazak mjesnih ulica, susret s klesarom i restauratorom Igorom Šokovičem)
- promatranje i fotografiranje graditeljske baštine iz vinicita
- rad na dostupnoj literaturi s temom vinicit
- deskriptivna metoda – opisivanje rezultata istraživanja
- demonstracija i prezentiranje rezultata istraživanja

Početkom školske godine 2012./2013. članovi povijesne i informatičke sekcije posjetili su kamenolom Marčan poduzeća Zagorje kamen. Tamo nas je sa samim nalazištem vinicita upoznao voditelj poduzeća, gospodin Ivan Kovačić.

Slika 3. Posjet nalazištu vinicita

Obilazili smo viničko područje. Fotografirali smo i razgovarali s mještanima te tako prikupljali podatke vezane uz vinicit. Bilježili smo ih i analizirali.

Metodom izvanučioničke, tj. terenske nastave kod klesara Igora Šokovića prikupili smo mnogo potrebnih podataka. On nam je održao zanimljivo predavanje o kamenu općenito i njegovoj zastupljenosti. Opisao nam je karakteristike vinicita i naveo svoje razloge za rad u vinicitu. Predstavio nam je i svoje kiparske radove u vinicitu. To nas je potaknulo da s još više entuzijazma prionemo radu te ga zbog zanimljivosti i opsežnosti teme nastavimo ove školske godine.

Slika 4. Susret s klesarom Igorom Šokovićem

4. REZULTATI

Uporaba kamena kao prirodne sirovine jedna je od najdugotrajnijih čovjekovih djelatnosti. Vađenje kamena za potrebe graditeljstva i kamenoklesarstva seže u Hrvatskoj u predantičko doba. Graditeljstvo gotike u kontinentalnom dijelu Hrvatske koristi prvenstveno litotamnijski vapnenac i vapnenački pješčenjak. Upravo jedno od najvažnijih nalazišta tog kamena je i područje Vinice. Vađenje i prerada kamena u 18. stoljeću u viničkom i varaždinskom kraju bilo je toliko razvijeno da je u Varaždinu osnovan ceh kamenoklesara, koji je 1728. godine od kralja Karla III. dobio i svoja cehovska prava. Proučavajući literaturu i u razgovoru s poznatim klesarom i restauratorom Igorom Šokovićem saznali smo mnogo o velikoj zastupljenosti vinicita u spomeničkoj i graditeljskoj baštini Varaždina i šire. O njegovim iznimnim osobinama govori i činjenica da je u malim količinama ugrađen u zagrebačku prvostolnicu – katedralu.

Slika 3. Zagrebačka katedrala

Svoju punu primjenu vinicit doživljava u 17. i 18. stoljeću u graditeljstvu i kiparstvu kontinentalnog dijela Hrvatske, osobito u Hrvatskom zagorju. Taj mekani i veoma porozni vapnenac i vapneni pješčenjak građevni je kamen varaždinskog baroka. Privlačio je graditelje jer se lako obrađuje tesanjem i piljenjem. Svjedok tome su brojne građevine baroknog Varaždina i okolice. Barokne palače i crkve u većem ili manjem dijelu građene su od vinicita. Od vinicita su rađeni ovi dijelovi građevina: grbovi, pročelja, medaljoni, plastike, atika, portali, stupovi i dr. Teško, gotovo nemoguće je pobrojati sve palače i crkve u koje je ugrađen vinicit. Najpoznatije od njih su palača Zagrebačkog kaptola u Varaždinu, palača Oršić, dvorac Jalkovec, spomenička baština na Varaždinskom groblju – kapelica Zajec, kip sv. Magdalene itd.

Slika 4.

Restaurirano pročelje palače Oršić

Slika 5.

Restaurirana kapelica Zajec na Varaždinskom groblju

Širom okolicom Varaždina dominiraju dvorci, crkve i pilovi od vinicita poput portala crkve u Varaždinskim Toplicama, anđeli mjesne crkve u Bednji, oltar crkve u Železnici, dvorac Opeka u Vinici i dr.

Slika 6. Dvorac Opeka

Slika 7. Elementi dvorca izrađeni od vinicita

I izvan varaždinskog područja nailazi se na kamen vinicit kao građevni materijal. Jedan od primjera je crkva svetog Trojstva u Koprivnici.

Na našem području još je i veća zastupljenost vinicita u graditeljstvu i spomeničkoj baštini. Istaknuto mjesto ima crkva svetog Marka u kojoj je prisutna velika zastupljenost vinicita, a ljepotom i monumentalnošću ističe se kamena propovjedaonica i kameno svetohranište.

Slika 8. Detalji iz unutrašnjosti crkve sv. Marka ev. u Vinici

Mjestom dominiraju kapele, raspela i pilovi također izrađeni od vinicita. Na viničkom groblju nalaze se brojni spomenici iz vinicita iz prve polovice i sredine 19. stoljeća. Osobitu pažnju privlači originalni nadgrobni spomenik obitelji Köröskeny iz 1841. godine.

Slika 9. Spomenik obitelji Köröskeny na groblju u Vinici

Slika 10. Restaurirani križ na groblju u Vinici

Od spomenika svjetovne umjetnosti ističe se Pranger – sramotni stup iz 1643. godine. Stup je imao dvojaku ulogu. Služio je kao zakonska mjera i za sramotno izlaganje trgovaca koji su varali i svadljivih i jezičavih žena. Imao je kamenu mjeru koja se upotrebljavala kao općinska mjera te se na nedjeljnim sajmovima mjerilo jedino ovom mjerom.

Slika 11. Pranger – stup srama

Iz razdoblja 19. stoljeća potječu brojne kurije od kojih je najpoznatija kurija Patačić – simbol trgovišta Vinice, najznačajnija povijesna građevina u središtu mjesta.

Slika 12. Kurija Patačić u središtu Vinice

Osim kulturno – povijesnih spomenika svjetovnog i sakralnog graditeljstva na viničkom području gotovo na svakom koraku vidljiva je velika zastupljenost kamena kao građevnog materijala u gradnji kuća, gospodarskih zgrada i popratnih objekata. Starost nekih od tih objekata seže u razdoblje jozefinizma (kraj 18. stoljeća). Terenskim radom nastojali smo prikazati sadašnju situaciju u navedenim naseljima Općine Vinica. Pri tome se vodilo računa da naselja i ulice budu na različitim dijelovima općine.

Tablica 1. Prikaz zastupljenost objekata od vinicita na području Općine Vinica

Naziv naselja	Ulica ili trg	Broj stambenih objekata od vinicita	Broj gospodarskih objekata od vinicita	Ukupno objekata od vinicita	Broj ostalih objekata od modernih materijala
Marčan	Gornja ulica	13	16	29	12
Gornje Ladanje	Opečka ulica	5	20	25	3
Vinica	Opečka ulica	35	21	56	13
	Trg Matije Gupca	6	10	16	7
Donje Vratno	Varaždinska uluca	2	24	26	28
UKUPNO		61	91	152	63

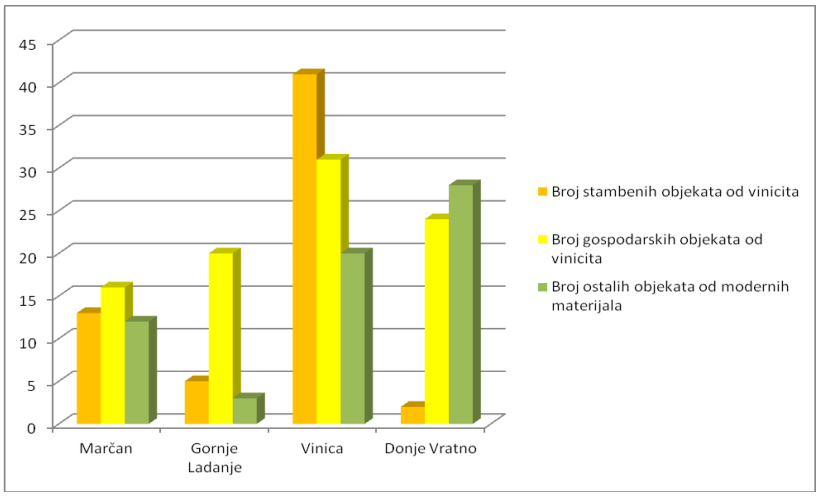

Grafikon 1. Prikaz zastupljenost objekata od vinicita na području Općine Vinica

Iz tablice i grafikona vidi se da unatoč suvremenim graditeljskim materijalima vinicit ostaje sastavni dio ruralnog graditeljstva.

5. RASPRAVA

Velika zastupljenost vinicita u lokalnom ruralnom graditeljstvu sredine 20. stoljeća još je uvijek vidljiva na svakom koraku.

Slika 13. Zgrada dvokatnica u Vinici izgrađena u cijelosti od vinicita

Slika 14. Jedna od viničkih kuća

Slika 15. Gospodarska zgrada

Dokaz tome je i naše istraživanje provedeno u jesen 2013. godine prikazano u rezultatima našeg istraživanja.

Suvremeni način života utječe na promjenu kulture stanovanja i u našoj sredini. Brojni stambeni objekti i gospodarske zgrade izgrađeni od vinicita doživljavaju svoju preobrazbu (pregradnju) ili se u potpunosti ruše. Pritom kameni blokovi vinicita nalaze svoju novu namjenu. Najčešće se ti kameni blokovi pile u kamene obloge koje imaju dekorativnu namjenu. Brojni umjetnici prepoznaju vinicit kao idealan materijal za svoja umjetnička ostvarenja. Tijekom istraživanja saznali za neke od njih. Posjetili smo klesara i restauratora

Igora Šokovića koji između ostalog stvara u vinicitu. On se bavi različitim klesarskim, graditeljskim i restauratorskim poslovima, a završio je klesarsku školu na Braču i studij restauratorstva u Ljubljani. Upoznao nas je s osnovnim svojstvima vinicita, priokazao tehniku rada te potreban alat za obradu kamena.

Slika 16. Mladi vinički klesar okušao se u klesanju kod klesara Igora Šokovića

Slika 17. Jedno od djela klesara Igora Šokovića

Svoje forme u vinicitu stvara i vraždinski skulptor Siniša Hehet. On za vinicit kaže: „Vinicit je moj izbor jer dozvoljava brzinu, ali traži pažnju, svjesnost i ljubav. Dozvoljava brz rad i brzu materijalizaciju trenutnih ideja i stanja u kojima se nalazim. Svojom mekoćom i formama koje tako nastaju daje ljepotu ugodnu oku pogodnu za bilo koji dom ili prostor.“

Slika 18. Skulptura iz vinicita suvremenog umjetnika Siniše Heheta

Od istaknutih kipara i kamenoklesara varaždinskog područja moramo istaknuti i Slavka Bunića iz obližnjeg mjesta Donja Voća. On uglavnom radi u vinicitu.

Slika19. Prva postaja Marijinog puta u Klenovniku, rad umjetnika Stjepana Bunića

U svojoj svoji zbirci pjesama Duša kamena, viničkom kamenu posvetio je nekoliko pjesama i vinički pjesnik Ivan Bek. Ljepota viničkog kamena izrazio je u svojim stihovima:

Tuopli, miefki,
Špekštajn. Skrit
Kak krujik,
Z kuoricu ziemle pukrit.
Negdi štrči, negdi pa frli,
Kaj da veli:
„Čuj,
Ut furt ja sam tuj.“

Na likovnoj koloniji koja je održana u svibnju 2012. godine u arboretumu Opeka povodom manifestacije Drugi tjedan arboretuma učenici naše škole doživjeli su svoje „upoznavanje“ s vinicitom. Javila se ideja i želja da se formira klesarska sekcija.

Slika 20. Počeci rada klesarske sekcija „Mali Vinicit“

Na brojnim radionicama pod vodstvom umjetnika Roberta Garafolića naši klesari počeli su stvarati svoja prva djela. Motiva i ideja nije nedostajalo. Naš istraživački rad potaknuo ih je da tema njihovih radova budu motivi vezani uz kulturno – povijesnu baštinu zavičaja.

Slika 21. Proizvodi klesarske sekcije: stup sramote, grozd, križ

Slika 22. Motiv s grba plemićke obitelji Bombelles kojeg su izradili naši klesari

Slika 23. Klesarski proizvodi s motivom križa

U svim tim klesarskim radovima je naše istraživanje o važnosti viničkog kamena dobilo puni smisao. Replike kulturno – povijesnih spomenika u vinicitu uspješno se prodaju na prodajnim izložbama. Kod učenika naše škole i mještana potiču znatiželju i svijest o potrebi njihova čuvanja za buduće naraštaje.

6. ZAKLJUČAK

Velika prisutnost vinicita u lokalnom graditeljstvu i viničkoj svakodnevici potakla nas je da upoznamo i istražimo taj dio naše baštine. Tijekom istraživanja zadivila su nas saznanja da iz tako male sredine potiče kamen izuzetnih graditeljskih obilježja. Iznenadila nas je i činjenica da brojna graditeljska zdanja u široj okolici, ali i izvan domovine, u sebi sadrže vinicit. Susret učenika naše škole sa saznanjima o vinicitu potaknuo je njihovu znatiželju, a klesare da se sami okušaju u stvaranju svojih kreacija s ciljem čuvanja bogate zavičajne baštine. Oni su izradili replike malog dijela te baštine. Ruralna arhitektura u viničkom kamenu poslužila im je kao motiv za izradu viničke kamene kuće.

Upoznavanjem i čuvanjem baštine njegujemo zavičajni identitet i potičemo učenike škole i šire zajednice da cijene baštinu.

7. SAŽETAK

Na temelju istraživanja saznali smo da je glavni građevni materijal već od 17. stoljeća na ovom prostoru bio vinicit. Kao građevni materijal ima izvanredne osobine, čvrstoću i dekorativnost. Zbog toga je zastupljen u lokalnom graditeljstvu svjetovnog i sakralnog karaktera, ali i na širem području sjeverozapadne Hrvatske te izvan naše domovine. U novije vrijeme kamen se koristi za restauratorske radove i u kiparstvu. Iako se kamen u velikim količinama više ne eksploatira, kameni blokovi preostali rušenjem starih kuća vrlo su na cijeni zbog njihove primjene u već navedenom klesarstvu i kiparstvu.

8. POPIS LITERATURE

Ivana Peškan, Vesna Pascuttini–Juraga, 2011. Vinica i Pranger, Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Varaždinu

Spomenica Općine Vinica

http://rgn.hr/~tkorman/nids_tkorman/Kamen/AGKAMEN/poglavlja/agkam02.pdf

http://www.glas-koncila.hr/docs/2005_9_nasa_katedrala.pdf

http://www.grk-klesarstvo.hr/

9. ŽIVOTOPIS

Ovaj istraživački rad radile su učenice Marta Pavlović i Viktorija Lukaček u suradnji s ostalim članovima povijesne i informatičke sekcije.

Marta Pavlović rođena je 24. lipnja 1999. godine. Odlična je učenica 8. b razreda Osnovne škole Vinica. Članica je povijesne sekcije „Vinička baština“. Izuzetno je zainteresirana za zavičajnu prošlost te ju voli istraživati. Savjesno i temeljito je sudjelovala u svakom istraživanju literature i terenskoj nastavi dokumentirajući svoja zapažanja.

Viktorija Lukaček rođena je 3. veljače 2003. godine. Odlična je učenica 5. b razreda Osnovne škole Vinica. Članica je povijesne sekcije „Vinička baština“ i informatičke sekcije „Listik“ te se aktivno i marljivo uključila u istraživanje, prikupljanje podataka na terenskoj nastavi i analizu rezultata.

10. ZAHVALA

11. PRILOZI

Tablice s prikupljenim podacima na terenskoj nastavi s brojem stambenih i gospodarskih objekata izrađenih od vinicita i modernih materijala:

VINIČKI KAMEN- terenska nastava

Podaci su prikupljani u Vinici, u Opečkoj ulici, desna strana.

Naša stra je imala zadatak prebrojiti kuće od viničkog, ali i kuće napravljene od drugih (suvremenih) materijala na desnoj strani. Krenuli smo od broja 2.

Na našoj strani je bilo:

Stambeni objekti u potpunosti i djelomično izgrađeni od viničkog kamena: 10 stambenih objekata

Stambeni objekti izgrađeni od suvremenih materijala: 9 stambenih objekata

Gospodarske objekti u potpunosti i djelomično izgrađeni od viničkog kamena: 10 gospodarskih objekata

U općini Vinica glavni građevinski materijal u prvoj polovici 20. stoljeću je bio vinički kamen koji se vadio na lokolnom kamenolomu u Marčanu. Kamen, koji je u današnje vrijeme potisnut suvremenim materijalima i dalje se može pronaći u poprilično velikoj zastupljenosti, samo u Opečkoj ulici u Vinica zastupljenost kamena je 53%. Vinički kamen se i danas koristi za restauraciju i obnovu povijesnih znamenitosti, gospodarskih zgrada itd. U prvoj polovici 20. stoljeća bio je vrlo povaljan za izgradnju, zbog njegovih sjajnih karakteristika kao što su odlična kvaliteta, čvrstoća, trajnost, laka obradivost.

Marta Pavlović 8.b

15.10.2013

Kada smo išli prema kamenolomu

Zadatak: sa lijeve strane Gornje ulice pa do kamenoloma popisati sve stambene objekte u potpunosti ili djelomično napravljene od viničkog kamena

Broj kuća djelomično ili potpunosti napravljene od viničkog kamena: 2

Kada smo se vraćali u školu

Zadatak:popisati sve kuće za koje mislimo da se potpuno nove sa lijeve strane Gornje ulice

Broj kuća koje su nove: 9

Zadaća:Svako je trebao opisati svoj zadatak

29.10.2013.

Kada smo išli prema Trgu Matije Gupca

Zadatak: od znaka Vinica do Trga Matije Gupca popisati sve stambene objekte u potpunosti napravljene od viničkog kamena sa lijeve strane Viničke i Opečke ulice

Broj kuća potpuno ili djelomično napravljene od viničkog kamena: 6

Kad smo se vraćali u školu

Zadatak: popisati sve stambene objekte za koje mislimo da su potpuno novi s lijeve strane Viničke i Opečke ulice,odnosno od znaka Vinica do Trga Matije Gupca

Broj potpuno novih kuća: 7

Zadaća:tekst napisati na kompjuter

12.11.2013.

Analiza

		Stambeni objekti od vinicita	Gospodarski objekti od vinicita	Ostalo Stambeni i gosp. objekti od modernih materijala
Naziv sela	Marčan			
Ulica	Gornja ulica	13	16	12
	Vinička ulica			

19.11.2013

Terenskim

U Gornjoj ulici - selo Marčan od stambenih objekata od vinicita izgrađena su 13 objektna, gospodarski objekti su brgniji te ih je ukupno 16. Terenskim radom potvrđeno je da je 12 (stambenih i gospodarskih) od modernih materijala. Terenskim radom utvrđeno je da je 4/ objekata (stamp. i gosp.) izgrađeno od navedenih materijala. Gotovo 70% objekata u naselju Marčan djelomično ili potpuno ima vinički kamen. Kamen se koristio zbog lake dostupnosti i blizine kamena kao građevnog materijala.

		Stambeni objekti od vinicita- viničkog kamena	Gospodarski objekti od vinicita- viničkog kamena	Ostalo –stambeni i gospodarski objekti od modernih materijala
Naziv sela	Vinica			
Ulica	Opečka ulica	35 objekata	21 objekata	13 objekata
	Trg Matije Gubca	6 objekata	10 objekata	7 objekata

19.11.2013.

Analiza prikupljenih podataka

Navedeni podaci prikupljani su terenskim radom. U Opečkoj ulici u selu Vinica, od stambenih objekata od vinicita izgradeno je 35 objekata. Gospodarskih objekata je nešto manje te je terenskim radom utvrdeno da ih je 21.

Terenskim radom utvrdeno je da 13 objekata (stambenih i gospodarskih) izgradenih od modernih materijala. Polovica objekata u Opečkoj ulici je u potpunosti ili djelomično izgradena od vinicita, što govori da je vinicit bio vrlo cijenjen građevinski materijal.

Opečka ulica - 80% objekata izgradeno je od vinicita
- 20% objekata izgradena je od suvremenih materijala

		Stambeni objekti od vinicita- viničkog kamena	Gospodarski objekti od vinicita- viničkog kamena	Ostalo –stambeni i gospodarski objekti od modernih materijala
Naziv sela	Vratno Donje	2 objekta	24 objekta	28 objekata
Ulica	Varaždinska			

12.11.2013

19.11.2013.

Analiza prikupljenih podataka

- dostupni podaci prikupljeni su terenskim radom
- u Varaždinskoj ulici - Vratno Donje
- Od stambenih objekta od Vinicita izgradena su 2 objekta
- gospodarski objekti su mnogobrojni te ih je ukupno 24
- terenskim radom utvrdena je da je 28 objekta (starih i novih) izgradena od modernih materijala
- gotova polovica objekta u naselju Vratno donje djelomicno ili potpuno je zastupljen vinicit sto govori da je vinicit bio važan graditeljski materijal.

12.11.2013.

Analiza

		Stambeni objekti od vinicita	Gospodarski objekti od vinicita	Ostalo Stambeni i gosp. objekti od modernih materijala
Naziv sela	Gornje Ladanje	5	20	3
Ulica	Opečka ulica			

19.11.2013.

Navedeni podatci prikupljeni su terenskim radom

U ulici Opečkoj u selu Gornje Ladanje stambeni objekti od vinicita 5, a gospodarski objekti su brojni te ih je 20.

Terenskim radom je utvrđeno da je 3 (stambenih i gosp. objekata od modernih materijala

Gotovo svi objekata u navedenoj ulici je djelomično ili potpuno izgrađeno od vinčkog kamena. To nas upućuje da je blizina kamenoloma i lako dostupnost i njegova svojstva i cijena bile presudno za gradnju u tom kraju.